

Rätt stöd till rätt kostnad? En fördjupad analys

Annica Åström och Päivi Pannula,
Södertälje

LSS *Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade*

- Personlig assistans
- Ledsagarservice
- Kontaktperson
- Avlösarservice i hemmet
- Korttidsvistelse utanför hemmet
- Korttidstillsyn för ungdomar över tolv år
- Bostad med särskild service för barn
- Bostad med särskild service för vuxna
- Daglig verksamhet

Syftet med lagen är att människor ska få den insats som behövs för att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt.

LSS utjämningsssystem

- Utjämnningen är till för att ge alla kommuner samma ekonomiska förutsättningar att bedriva LSS
- Kommuner som har många insatser får ett bidrag och kommuner som har färre insatser får betala en avgift
- Exempel Södertälje får bidrag på ca 200 miljoner kr och Nacka har en avgift på 100 miljoner kr
- Efter bidraget/avgiften har alla kommuner samma kostnader per invånare kvar (ca 4000 kr/inv)

Bakgrund

- Bostad med särskild service LSS är en dyr insats (ca 800 000-900 000 kr per år)
- Andelen funktionsnedsatta med rätt att söka LSS ökar – ny målgrupp
- Boendestöd enligt Socialtjänstlagen (SoL) kan ofta vara en tillräcklig insats för den nya gruppen (90 000 kr - 110 000 kr/år)
- SoL-insatser ingår inte i utjämningsystemet för LSS
- Risk att fel beslut fattas till omotiverade (ofta livslånga) kostnader - och mindre självständighet

Frågeställningar

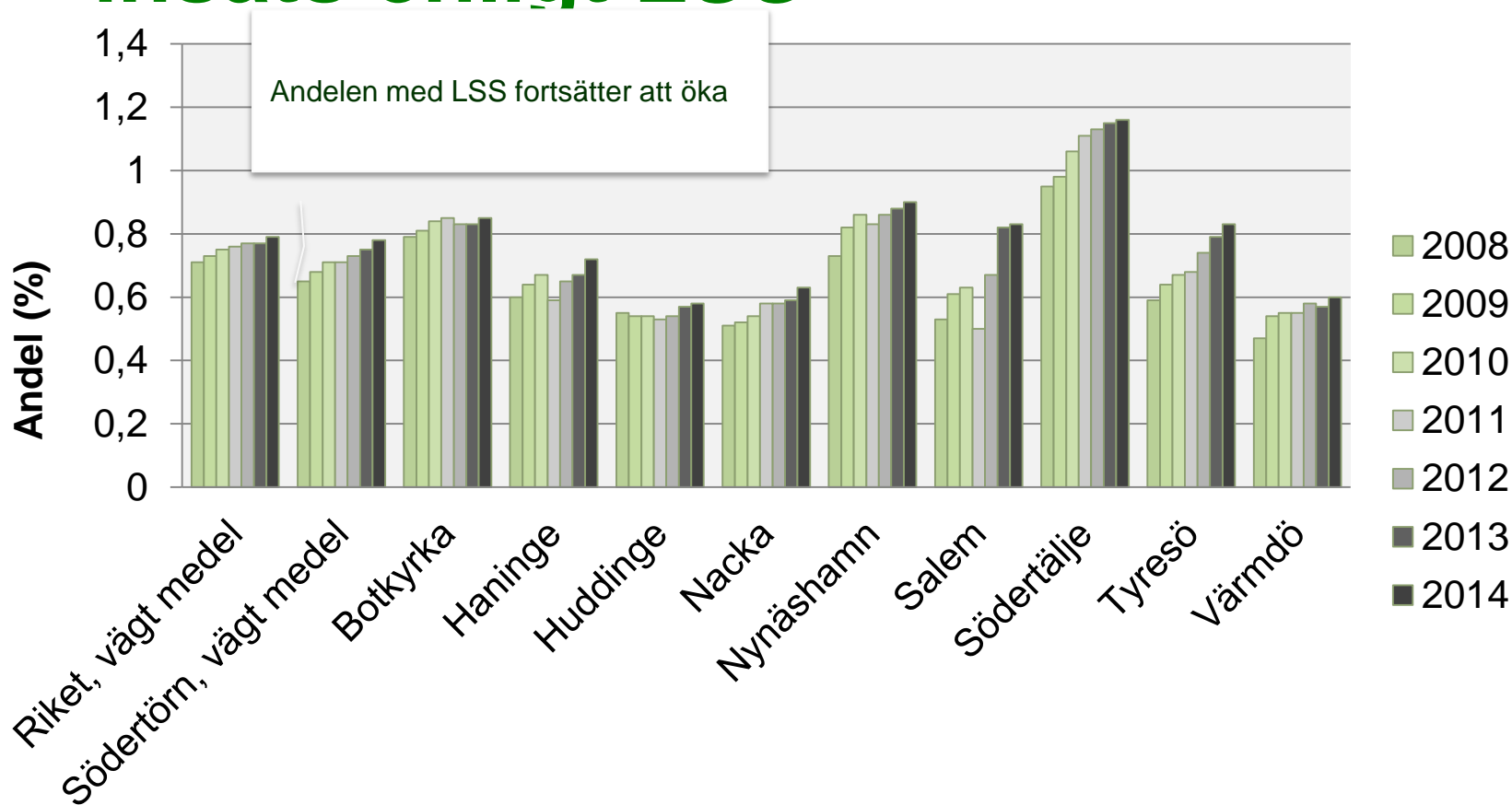
Alla frågor rör
personer som tillhör LSS

- Skiljer sig kostnaderna för bostad LSS mellan kommunerna— beror detta i så fall på att brukarnas behov fördelar sig ojämnt?
- Finns det personer som idag har insats i bostad LSS men som skulle klara sig med boendestöd SoL i eget ordinärt boende?
- Fördelar sig insatserna bostad LSS och boendestöd SoL på samma sätt i kommunerna?

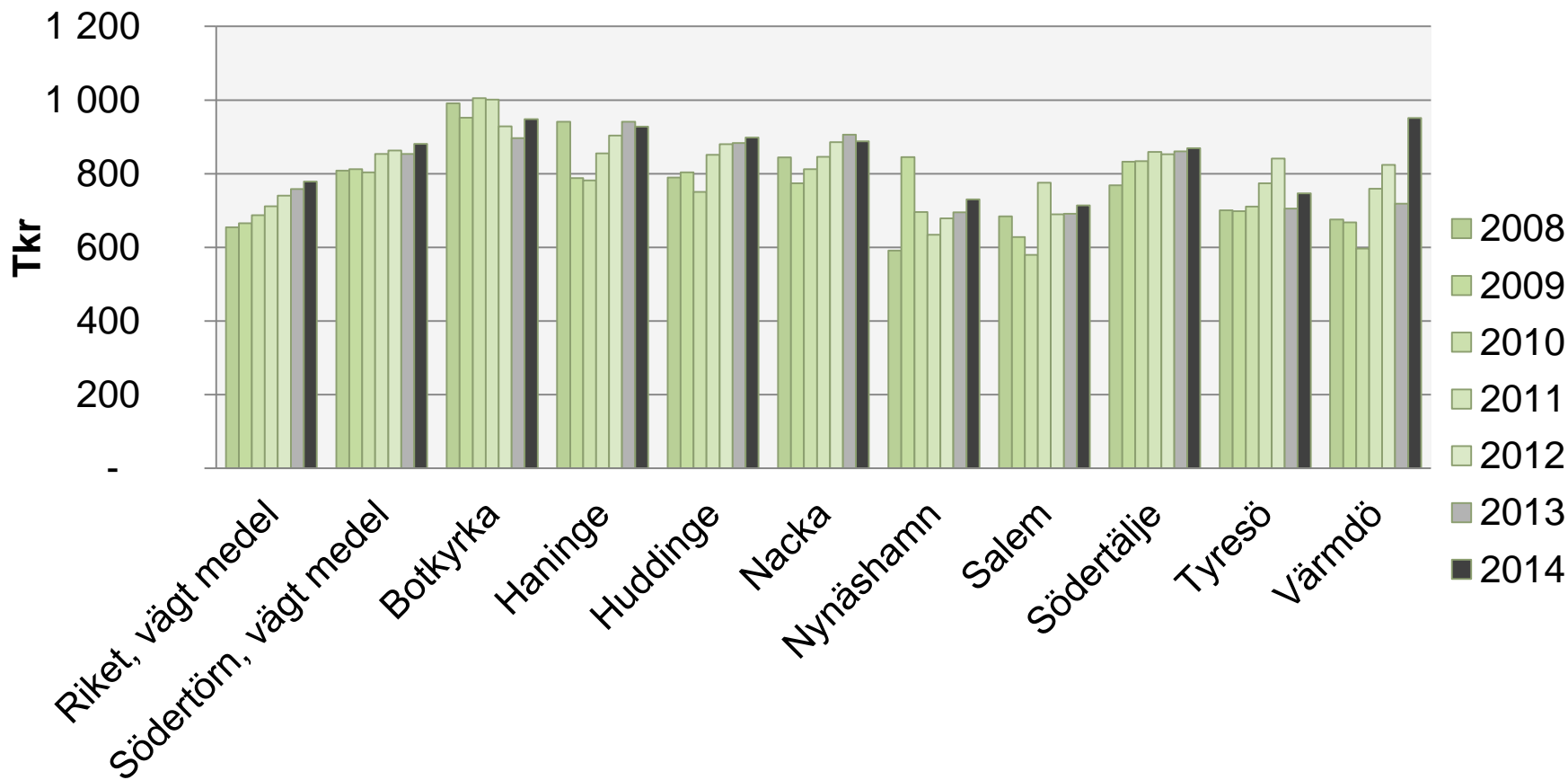
Mål som vi vill uppnå:

- Visa att allt fler personer står utanför utjämningsystemet för LSS och att en anpassning av systemet är angelägen

Utveckling av andel personer med insats enligt LSS

Kostnad boende enligt LSS kr/brukare *exklusive lokalkostnader*

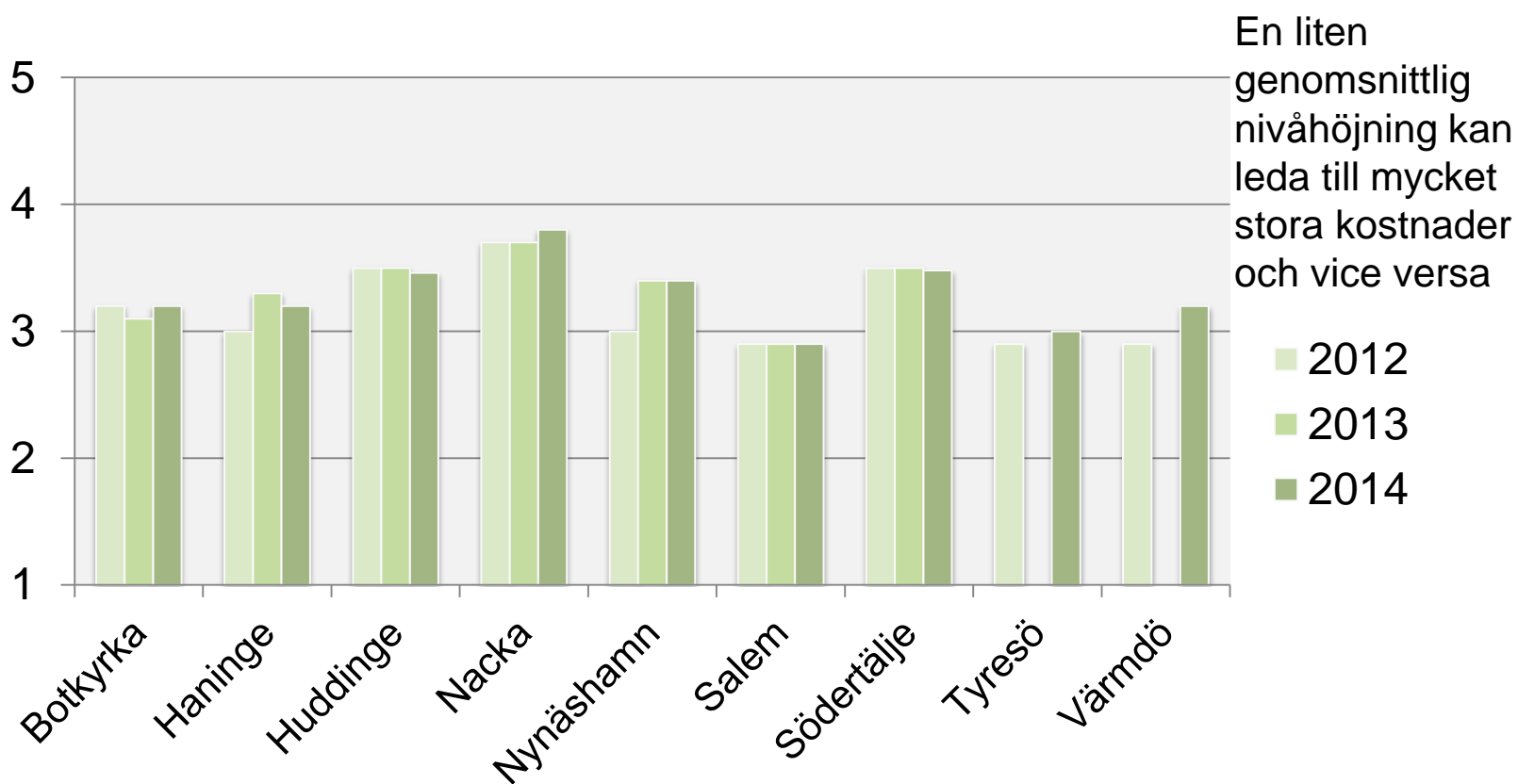

Södertörns behovsbedömningsmodell

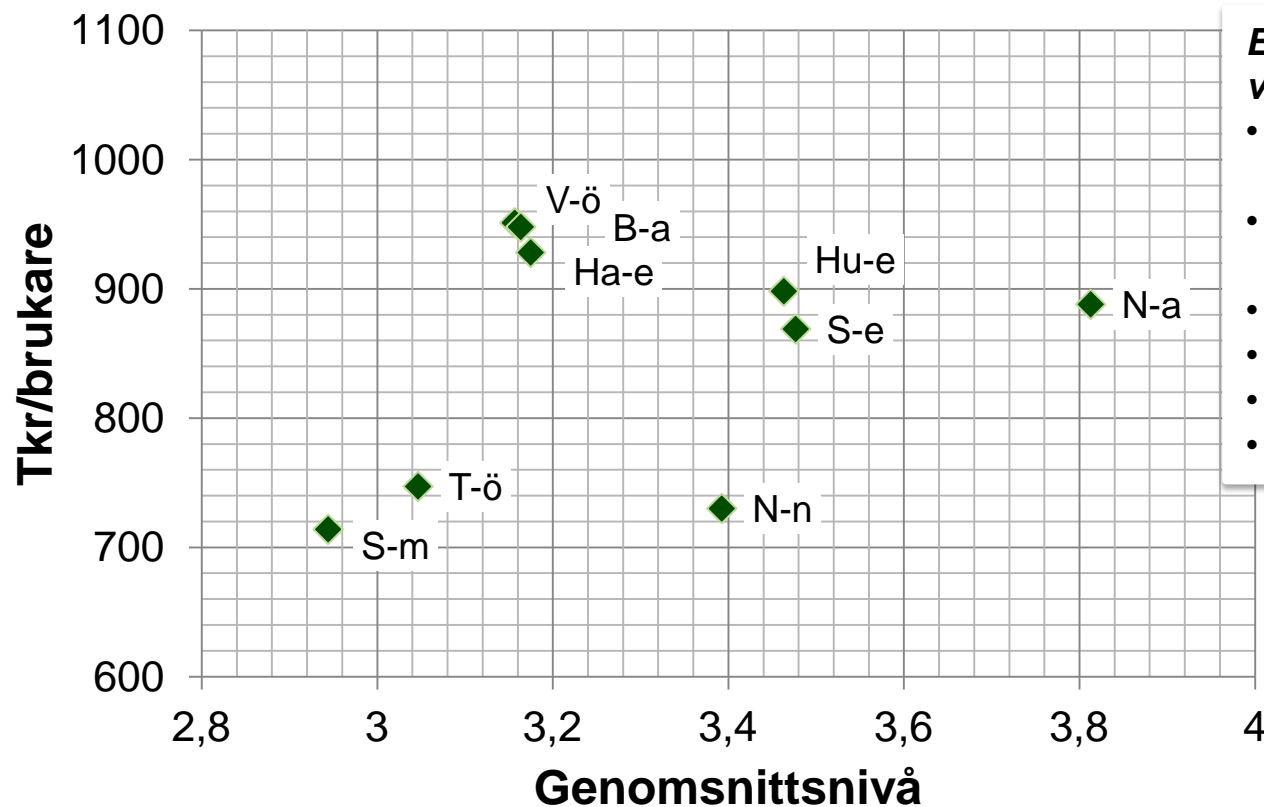
Nivåer i Bostad med särskild service

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Nivå 5
0,45	0,65	1,0	1,45	2,0

Genomsnittsnivå i bostad LSS

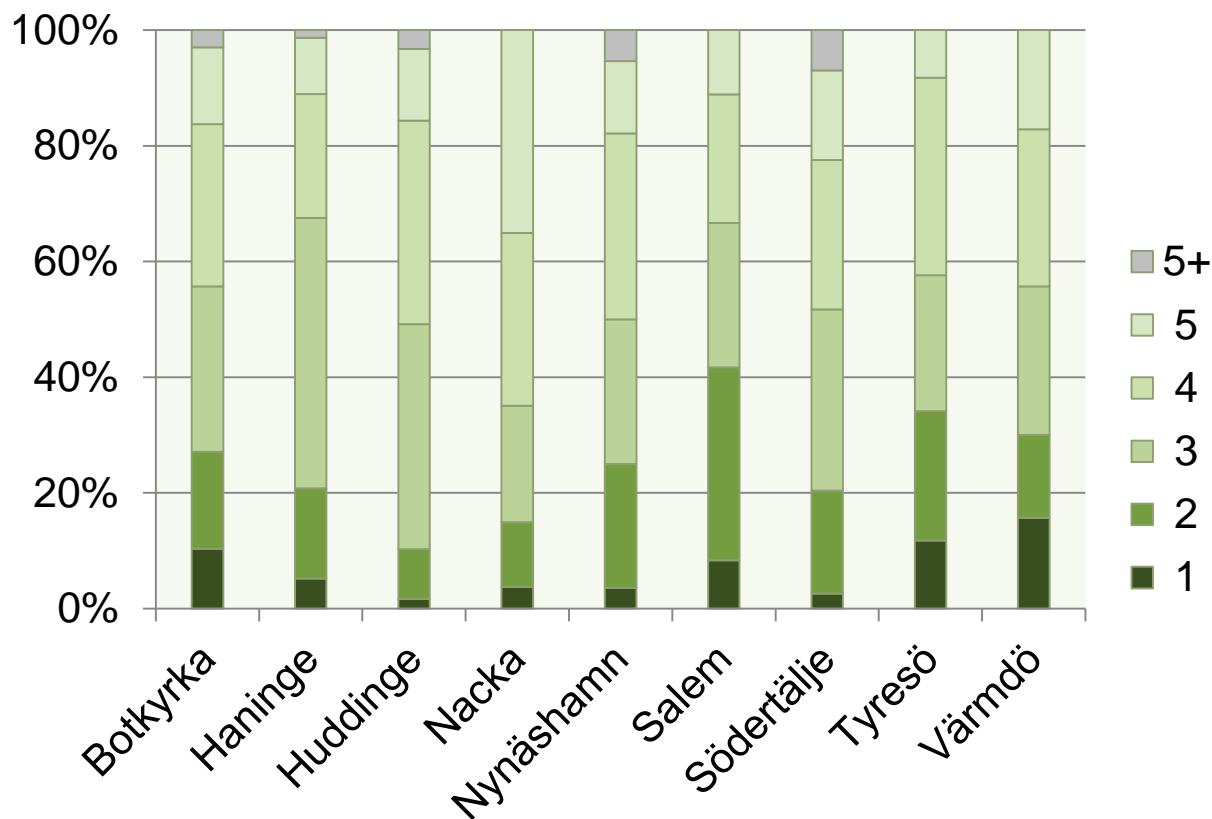
Finns samband mellan kostnad och genomsnittliga nivåer?

Ex på andra förklarande variabler att analysera

- Andel grupp- och servicebostad
- Andel vaken natt/sovande jour
- Lönenivåer
- Möjliga förtätningar
- Önskade dyra externa köp
- Heltidsmått /schemaläggning

Finns det personer i bostad LSS som skulle klara sig i eget boende med boendestöd?

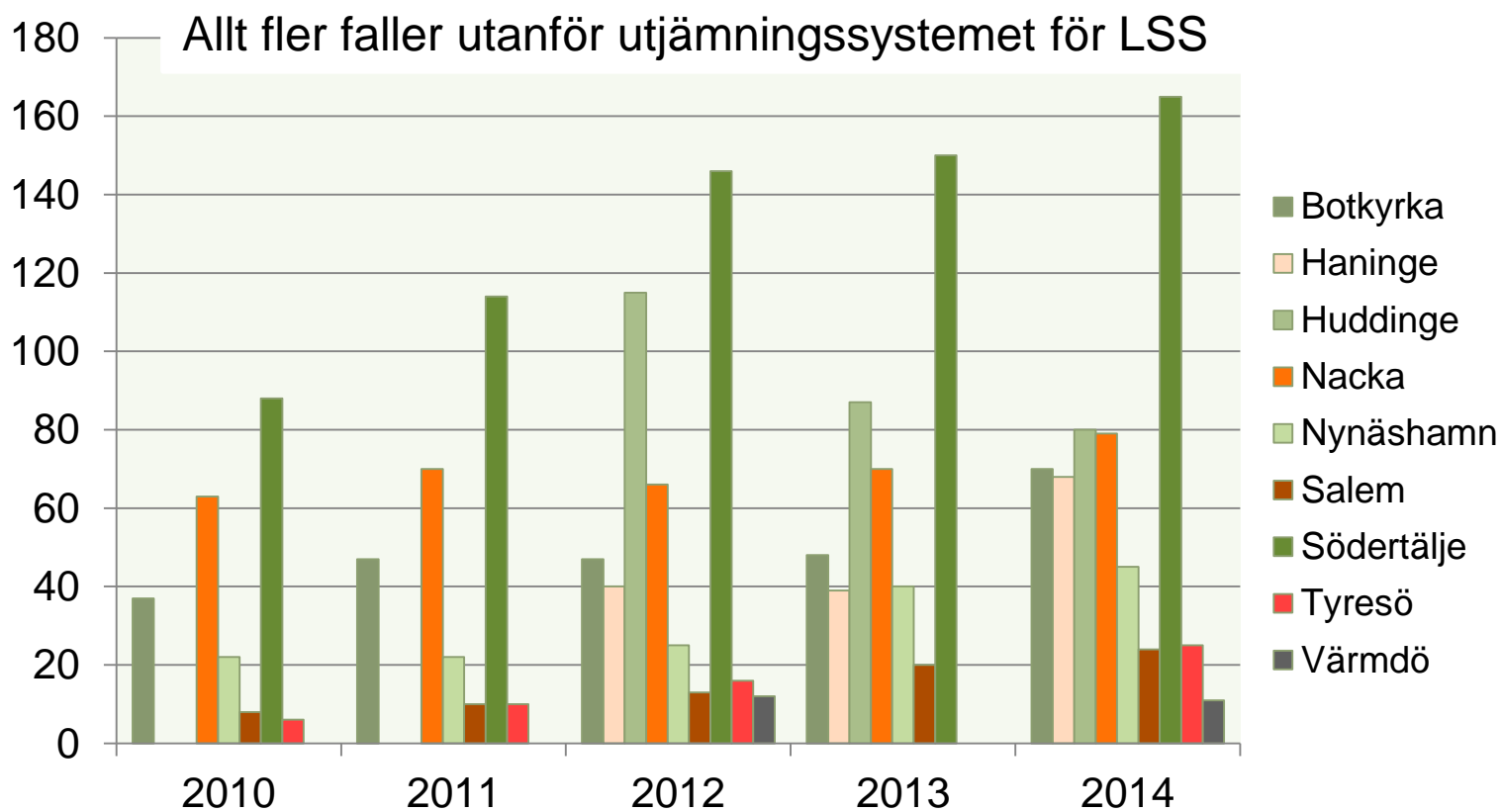

Det är svårt att ändra redan fattade beslut.

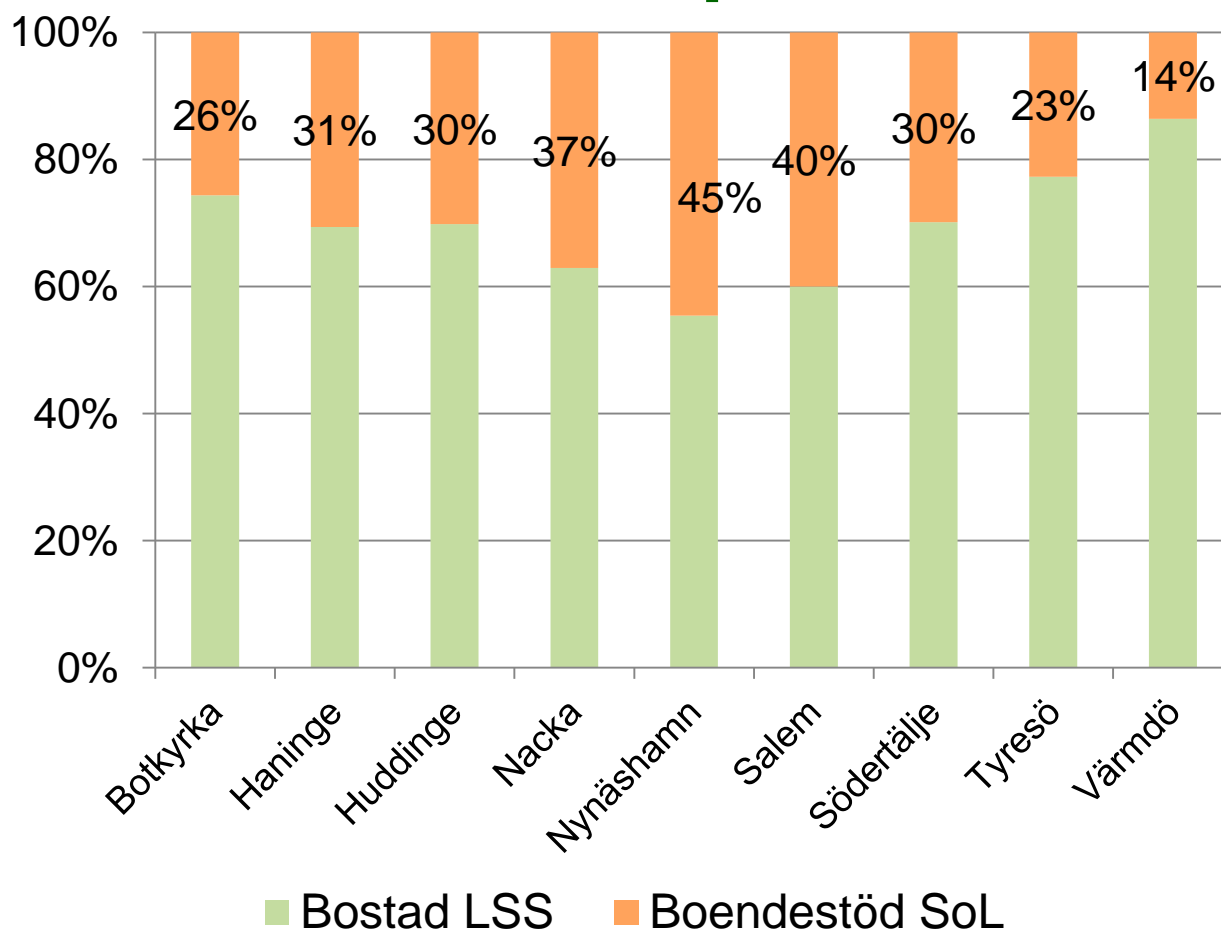
Påverkas av tillgången till mindre lägenheter på den ordinarie bostadsmarknaden.

Andelen i lägre nivåer har minskat.

Antalet LSS-personer med boendestöd SoL ökar

Fördelar sig insatserna bostad LSS och boende-stöd SoL på samma sätt?

Utjämningsbidraget/avgiften omfattar endast bostad LSS.

Utjämnningen bör anpassas.

Slutsatser

Skiljer sig kostnaderna för bostad LSS– beror detta i så fall på att brukarnas behov fördelar sig ojämnt?

- *Ja, men fler variabler än brukarnas behov påverkar kostnaderna, vissa av dessa kan påverkas*

Finns det personer som idag har insats i bostad LSS men som skulle klara sig med boendestöd i eget ordinärt boende?

- *Ja, men antalet har minskat sedan 2013*

Fördelar sig insatserna bostad LSS och boendestöd SoL på samma sätt mellan kommunerna?

- *Nej, andelarna varierar stort*

Mål som vi vill uppnå

Visa att allt fler står utanför utjämningsystemet för LSS

- Lyfta frågan om en översyn av utjämningsystemet för LSS

Detta skulle...

... skapa en mer anpassad och rättvis utjämningsmodell

... öka drivkraften att fatta rätt beslut till rätt kostnad

... öka brukarnas förutsättningar att fungera så självständigt som möjligt